

Про затвердження положень про спеціальні санітарно-карантинні підрозділи

Наказ Міністерства охорони здоров'я України
від 23 лютого 2000 року N 31
Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
17 серпня 2000 р. за N 519/4740

З метою запобігання занесенню і розповсюдженню на території України особливо небезпечних (у тому числі карантинних) і небезпечних для людей інфекційних хвороб, відповідно до [Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"](#) та [постанови Кабінету Міністрів України від 24.04.99 N 696 "Про затвердження Правил санітарної охорони території України"](#) **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити:

- 1.1. Порядок медичного (санітарного) огляду в пунктах пропуску через державний кордон України (додається).
- 1.2. [Положення про санітарно-карантинний підрозділ у пункті пропуску через державний кордон України на автошляхах](#) (додається).
- 1.3. [Положення про санітарно-карантинний підрозділ у пункті пропуску через державний кордон України у міжнародному аеропорту](#) (додається).
- 1.4. [Положення про санітарно-карантинний відділ у пункті пропуску через державний кордон України у морському \(річковому\) порту, відкритому для міжнародних зв'язків](#) (додається).

2. Вважати такими, що не застосовуються на території України: "Положение о медицинском (санитарном) досмотре в пунктах пропуска через государственную границу СССР", "Положение о санитарно-карантинном отделе санитарно-эпидемиологической станции в порту, открытом для международных связей", "Положение о санитарно-карантинном пункте аэропорта на международных воздушных линиях", "Положение о санитарно-карантинном пункте на международной автодорожной трассе (в пункте пропуска через государственную границу СССР)", затверджені заступником Головного державного санітарного лікаря СРСР Сергієвим В. П. 9 березня 1987 р.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника Головного санепідуправління МОЗ України Бережнова С. П.

Перший заступник Міністра,
Головний державний санітарний
лікар України

О. О. Бобильова

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Голови Державної
митної служби України

І. М. Соболев

Перший заступник Голови
Державного комітету у справах
охорони державного кордону
України

П. А. Шишолін

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства
охорони здоров'я України
від 23 лютого 2000 р. N 31

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції

ПОРЯДОК медичного (санітарного) огляду в пунктах пропуску через державний кордон України

1. Загальні положення

Цей Порядок, що визначає єдині принципи, організацію і методику проведення медичного (санітарного) огляду в пунктах пропуску через державний кордон України, складено відповідно до Правил санітарної охорони території України, затверджених [постановою Кабінету Міністрів України від 24 квітня 1999 року N 696](#).

1.2. Метою медичного (санітарного) огляду є запобігання занесенню та розповсюдженню на території України інфекційних хвороб людини, таких як холера, чума, жовта гарячка, контагіозні вірусні геморагічні гарячки, малярія та інші небезпечні для людини інфекційні хвороби.

1.3. У разі виявлення інфекційних хвороб людини, не передбачених у [пункті 1 Правил санітарної охорони території України](#), заходи, у тому числі на іноземних транспортних засобах, в іноземних громадян та осіб без громадянства вживаються відповідно до [Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"](#), чинних наказів та інструкцій МОЗ України з питань профілактики інфекційних хвороб людини.

1.4. Медичний (санітарний) огляд передбачає:

медичний огляд екіпажів (бригад), пасажирів, який здійснюється шляхом усного опитування з метою виявлення хворих (осіб з підозрою на зараження будь-якою інфекційною хворобою), - за клініко-епідеміологічними показаннями;

перевірку морської медико-санітарної декларації, медико-санітарної частини загальної декларації літака згідно з [додатками 1 і 2 до Правил санітарної охорони території України](#), свідоцтва про дератизацію або свідоцтва про звільнення від дератизації згідно з [додатком 3 до Правил санітарної охорони території України](#);

перевірку паспортів (документів, що їх замінюють), а також свідоцтва про вакцинацію або ревакцинацію проти жовтої гарячки згідно з [додатком 4 до Правил санітарної охорони території України](#) з метою з'ясування маршруту особи та встановлення можливого перебування у місцевостях, де зареєстровані інфекційні хвороби, зазначені в [пункті 1 Правил санітарної охорони території України](#);

санітарний огляд транспортних засобів, вантажів, включаючи контейнери і ліхтери (у разі їх розпакування вантажоодержувачем чи порушення цілісності).

Медичний (санітарний) огляд здійснюється до проведення інших видів контролю у пунктах пропуску через державний кордон.

1.5. Медичний (санітарний) огляд транспортних засобів проводиться:

1.5.1. При надходженні від капітанів морських, річкових суден, командирів літаків, начальників пасажирських поїздів, водіїв автотранспорту міжнародного сполучення інформації про наявність серед членів екіпажів (бригад), пасажирів осіб з підозрою на зараження будь-якою інфекційною хворобою (підвищення температури тіла до 38° С і вище, пронос, блювання, висип, збільшення лімфатичних вузлів, жовтяниця, крововилив тощо) або про наявність комарів, кліщів чи загнаних гризунів на адресу адміністрації (чергового диспетчера) портів, аеропортів, залізничних станцій та у відповідні санітарно-епідеміологічні станції (їх структурні підрозділи: санітарно-карантинні відділи і пункти).

Ця інформація передається до пункту призначення на території України з використанням засобів оперативного зв'язку (радіо, телефон тощо):

капітанами морських та річкових суден - згідно з морською медико-санітарною декларацією - за 6 год. до прибуття в порт;

командирами літаків - згідно з медико-санітарною частиною загальної декларації літака - за 30 хв. до прибуття в аеропорт;

начальниками пасажирських поїздів - після прибуття на пункт пропуску через державний кордон України;

водіями автотранспорту міжнародного сполучення - після прибуття на пункт пропуску через державний кордон України.

1.5.2. При надходженні інформації про наявність на транспортних засобах осіб з симптомами інфекційного захворювання від посадових осіб Прикордонних військ, митних чи інших служб, які здійснюють контроль у пунктах пропуску через державний кордон України.

1.5.3. У разі ускладнення епідемічної ситуації в країнах, з яких прибувають транспортні засоби, якщо тривалість їх рейсу не перевищує інкубаційного періоду. Тоді санітарний огляд транспортних засобів здійснюється за розпорядженням Головного державного санітарного лікаря України (його заступника).

1.6. Медичний огляд при вибутті з України проводиться лише щодо громадян України. Цей огляд забезпечує перевірку наявності свідоцтв про вакцинацію і ревакцинацію.

1.7. Санітарно-карантинні підрозділи (санітарно-карантинний пункт (далі - СКП), санітарно-карантинний відділ (далі - СКВ), що забезпечують медичний (санітарний) огляд у пунктах пропуску через державний кордон України, проводять систематичну підготовку адміністрації, членів екіпажів (бригад) транспортних засобів, посадових осіб Прикордонних військ, митної служби з питань виявлення хворих та осіб із симптомами інфекційних хвороб, зазначених у [пункті 1 Правил санітарної охорони території України](#), та вживають первинних протиепідемічних заходів. Підготовка здійснюється за програмами, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України.

2. Організація та проведення медичного (санітарного) огляду

2.1. Медичний (санітарний) огляд у пунктах пропуску через державний кордон здійснюють СКП, СКВ територіальних санепідстанцій або санепідстанцій відповідного виду транспорту.

2.2. Медичний (санітарний) огляд проводять лікарі-епідеміологи (помічники епідеміологів) СКП, СКВ, що пройшли підготовку на курсах з питань санітарної охорони території і мають досвід роботи у проведенні епідеміологічного обстеження вогнищ інфекційних захворювань, а також організації протиепідемічних та профілактичних заходів.

2.3. Допуск працівників СКП, СКВ у зони прикордонного і митного контролю здійснюється згідно з режимними правилами, що регламентують порядок допуску в ці зони осіб, які забезпечують медичний (санітарний) огляд у пунктах пропуску через державний кордон.

2.4. Консультативно-методичну допомогу щодо організації та проведення медичного (санітарного) огляду і протиепідемічних заходів на транспортних засобах здійснюють відділи з питань особливо небезпечних інфекцій санітарно-епідеміологічних станцій, Український центр державного санітарно-епідеміологічного нагляду, Український науково-дослідний протичумний інститут ім. І. І. Мечникова, Кримська протичумна станція.

2.5. СКП, СКВ щомісяця аналізують дані про епідемічну ситуацію в країнах, з якими здійснюються міжнародні зв'язки через пункт пропуску - згідно з інформацією МОЗ України.

2.6. Здійснюючи медичний (санітарний) огляд транспортних засобів у зв'язку з одержанням інформації про наявність особи з підозрою на інфекційне захворювання (хворого), лікар-епідеміолог (помічник епідеміолога) СКП, СКВ зобов'язаний:

терміново інформувати про це керівників відповідних територіальних, транспортних лікувально-профілактичних та санітарно-епідеміологічних закладів згідно із затвердженим оперативним планом протиепідемічної готовності і проведення первинних протиепідемічних заходів;

забезпечити негайну тимчасову ізоляцію хворих; до моменту госпіталізації хворих - організувати проведення поточної дезінфекції та надання хворим невідкладної медичної допомоги;

при виявленні особи з підозрою на інфекційне захворювання (хворого) направити транспортний засіб разом з пасажиром і вантажем на санітарний причал (санітарну стоянку, санітарний майданчик, санітарний тупик) для здійснення протиепідемічних заходів відповідно до комплексного плану з профілактики та боротьби з інфекційними та паразитарними захворюваннями;

провести епідеміологічне обстеження (включаючи опитування) і при потребі тілесний огляд членів екіпажів, бригад і пасажирів (з метою активного виявлення осіб з підозрою та хворих), відбір матеріалу від людей та з об'єктів довкілля для лабораторного дослідження, використовуючи для цього укладку, а також інші засоби за показаннями згідно з оснащенням санітарно-карантинних відділів (пунктів);

перевірити документацію: журнал обліку захворюваності, рейсове донесення, маршрут прямування транспортного засобу і порти забору питної води, морську медико-санітарну декларацію, медико-санітарну частину загальної декларації літака, свідоцтво про дератизацію або свідоцтво про звільнення від дератизації, свідоцтво про вакцинацію або ревакцинацію проти жовтої гарячки та ін.

2.7. Проводячи медичний (санітарний) огляд транспортних засобів, які прибули в Україну, у разі отримання інформації про наявність на них комах, кліщів чи загиблих гризунів, лікар-епідеміолог (помічник епідеміолога) СКП, СКВ зобов'язаний:

терміново інформувати про це згідно з затвердженим оперативним планом протиепідемічної готовності і проведення первинних протиепідемічних заходів;

провести епідеміологічне та епізоотологічне обстеження (включаючи перевірку встановлених документів, санітарний огляд транспортних засобів, вантажів, контейнерів, ліхтерів, опитування екіпажів, бригад) з метою

встановлення місця заселення транспортного засобу гризунами, комахами, кліщами і причин падежу гризунів, при потребі залучати до роботи біологів (зоологів);

провести збір гризунів, комах, кліщів та їх негайну доставку до лабораторії для дослідження;

організувати проведення дезінсекцію, дератизацію на транспортних засобах.

2.8. Здійснюючи медичний (санітарний) огляд у зв'язку з ускладненням епідемічної ситуації з захворювань, регламентованих [Правилами](#), у країнах, звідки прибув транспортний засіб, лікар-епідеміолог (помічник епідеміолога) СКП, СКВ зобов'язаний:

провести медичний (санітарний) огляд з метою активного виявлення осіб з підозрою на інфекційне захворювання (хворого) - опитування, вивчення медичної документації, при потребі - огляд пасажирів, членів екіпажу, бригад та санітарний огляд транспортного засобу для виявлення комах, кліщів, гризунів чи слідів їх перебування;

уживати заходів згідно з оперативним планом.

2.9. Протиепідемічні заходи на транспортних засобах починаються негайно, здійснюються і завершуються без затримок в обсязі, що не перевищує вимог [Правил санітарної охорони території України](#) та Міжнародних медико-санітарних правил.

2.10. Після закінчення медичного (санітарного) огляду, а також проведення у разі потреби протиепідемічних заходів прибулому транспортному засобу видається дозвіл на право вільних зносин з портом (аеропортом) за формою згідно з [додатком 5 до Правил санітарної охорони території України](#). На прохання власника транспортного засобу або уповноваженого ним органу (особи) установою державної санітарно-епідеміологічної служби міжнародного порту, аеропорту, залізничної станції видається свідоцтво про вжиття протиепідемічних заходів щодо транспортного засобу згідно з [додатком 6 до Правил санітарної охорони території України](#). У разі вжиття заходів щодо літака дані про це можуть бути внесені до медико-санітарної частини загальної декларації літака згідно з [додатком 2 до Правил санітарної охорони території України](#).

2.11. Проводячи медичний (санітарний) огляд та протиепідемічні заходи епідеміолог (помічник епідеміолога) СКП, СКВ керується [Законом України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"](#), [Правилами санітарної охорони території України](#), [Положенням про санітарно-карантинний підрозділ у пункті пропуску через державний кордон України на автошляхах](#), [Положенням про санітарно-карантинний підрозділ у пункті пропуску через державний кордон України у міжнародному аеропорту](#), [Положенням про санітарно-карантинний відділ у пункті пропуску через державний кордон України у морському \(річковому\) порту, відкритому для міжнародних зв'язків](#), та цим Порядком.

2.12. Штати санітарно-карантинних підрозділів (відділів, пунктів) у пунктах пропуску через державний кордон визначаються відповідно до діючих штатних нормативів Міністерства охорони здоров'я.

Начальник управління профілактики
інфекційних захворювань

Л. М. Мухарська